

**ZAPISNIK**  
**sa 21. sjednice Odbora za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore,**  
**održane 20. jula 2018. godine**

Sjednica je počela u 11 sati.

Sjednici je predsjedavala Nada Drobnjak, predsjednica Odbora.

Sjednici su prisustvovali član/ice Odbora: Branka Tanasijević, Sanja Pavićević, Maja Bakrač i Aleksandra Vuković.

Saglasno članu 56 Poslovnika Skupštine, odsustvo sa sjednice najavio je Zvonko Vuković.

Saglasno članu 65 stav 2 Poslovnika Skupštine, odsutnog člana Odbora zamijenio je poslanik Miloš Nikolić.

Sjednici su prisustvovali: generalni direktor Direktorata za klimatske promjene i mediteranske poslove u Ministarstvu održivog razvoja i turizma Ešef Husić, načelnica Odjeljenja za poslove rodne ravnopravnosti u Ministarstvu za ljudska i manjinska prava Biljana Pejović, menadžerka Programa za rodnu ravnopravnost u Kancelariji UNDP-a u Crnoj Gori Kaća Đuričković, Aida Petrović, NVO „Crnogorski ženski lobi“, Biljana Zeković „SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja, Podgorica“ i članica Ženske političke mreže Aida Ibrahimović.

Rad sjednice pratili/e su predstavnici/e medija.

Predsjednica Odbora je objavila da je dnevni red sjednice

*Konsultativno saslušanje ministra održivog razvoja i turizma Pavla Radulovića, na temu „Praćenje sprovođenja Nacionalne strategije održivog razvoja do 2030 godine, u skladu sa Ciljem 5. Strategije održivog razvoja Generalne Skupštine UN-a iz 2015. godine“.*

Ministar održivog razvoja i turizma Pavle Radulović upoznao je Odbor da je Vlada 7. jula 2016. godine usvojila Nacionalnu strategiju održivog razvoja do 2030. godine (NSOR do 2030. godine), kao krovni, dugoročni razvojni dokument kojim se definišu rješenja za održivo upravljanje sa četiri grupe resursa: ljudskim, društvenim, prirodnim i ekonomskim. Kroz ovu strategiju Crna Gora se pozicionira među prvim zemljama u regionu koja je u potpunosti integrisala u nacionalni sistem zahtjeve Ujedinjenih nacija utvrđene Agendom za održivi razvoj do 2030. godine koju je Generalna skupština UN-a usvojila na 70. zasjedanju 25. septembra 2015. godine. Agenda definiše 17 univerzalnih Ciljeva održivog razvoja (SDGs) i 169 konkretnih zadataka (podciljeva). Vođena preporukama ove Agende Crna Gora je izradom Nacionalne strategije održivog razvoja (NSOR) do 2030. godine, postavila platformu za prevođenje ciljeva, zadataka i

indikatora održivog razvoja u nacionalni kontekst. Na taj način, Crna Gora je ovom strategijom uspostavila sveobuhvatni okvir za nacionalni odgovor na izazove koji se nalaze na putu ka ostvarenju održivog razvoja crnogorskog društva u oblasti ekonomije, razvoja društva i zaštite životne sredine.

Da bi društvo bilo održivo, društvo mora da se izbori sa svim oblicima diskriminacije. Zato je kao jedna od najvažnijih tema Agende 2030 rodna diskriminacija, kojoj je posvećen peti cilj za održivi razvoj (SDG 5): Postići rodnu ravnopravnost i osnažiti sve žene i djevojčice. U okviru ovog cilja teži se postizanju niza konkretnih ciljeva: eliminisati sve oblike nasilja nad ženama i djevojčicama u javnoj i privatnoj sferi, uključujući trgovinu ljudima, i seksualnu i druge oblike eksploatacije; eliminisati sve štetne prakse kao što su dječiji, rani i nasilni brakovi i sakaćenje ženskih genitalija; obezbijediti da žene u potpunosti i efektivno učestvuju i imaju jednake mogućnosti za rukovođenje na svim nivoima donošenja odluka u političkom, privrednom i javnom životu; sprovesti reforme kako bi žene dobile jednaka prava na ekonomske resurse, kao i pristup vlasništvu i kontroli nad zemljištem i ostalim oblicima svojine, finansijskim uslugama, nasledstvu i prirodnim resursima, u skladu sa nacionalnim zakonima; povećati upotrebu inovativnih tehnologija, posebno informacionih i komunikacionih tehnologija, kako bi se promovisalo osnaživanje žena; usvojiti i osnažiti dobru politiku i izvršno zakonodavstvo za promovisanje rodne ravnopravnosti i osnaživanje svih žena i djevojčica na svim nivoima.

Nacionalna strategija održivog razvoja do 2030. godine utvrđuje složeni set indikatora koji treba da omogući efikasno praćenje i izvještavanje, a čine ga preuzeti indikator održivog razvoja s UN liste indikatora održivog razvoja, specifični nacionalni indikator, indikator pojedinih međunarodnih organizacija i složeni indikator. Kako bi rezultati djelovanja u oblasti rodne ravnopravnosti bili mjerljivi definisan je ciljni ishod dostizanje minimuma 40% žena u tijelima političkog odlučivanja na nacionalnom nivou. U svrhu mjerljivosti ovog ciljnog ishoda definisani su, odnosno preuzeti mjerljivi nacionalni indikator: Procenat mjesta koje zauzimaju žene u SCG; Udio žena među ministrima u VCG; Udio žena među gradonačelnicama; Udio žena među odbornicima u lokalnim skupštinama i indikator s UN liste za ovu oblast: SDGs 5.5.1: Udio mjesta koje žene imaju u nacionalnim parlamentima i lokalnim samoupravama i 5.5.2: Udio žena na rukovodećim pozicijama. Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je NSOR-om do 2030. godine definisano kao odgovorna institucija za implementaciju ovih indikatora. Strategijom je predviđeno da se o njenom sprovođenju na bazi Akcionog plana i indikatora izvještava na dvogodišnjem nivou, počevši od 2019. godine.

Tokom diskusije u kojoj su kroz pitanja i komentare učestvovali/e: Nada Drobnjak, predsjednica Odbora, članice Odbora Branka Tanasijević i Aleksandra Vuković, Pavle Radulović, ministar održivog razvoja i turizma, Ešef Husić, generalni direktor Direktorata za klimatske promjene i mediteranske poslove

u Ministarstvu održivog razvoja i turizma, Biljana Pejović, načelnica Odjeljenja za poslove rodne ravnopravnosti u Ministarstvu za ljudska i manjinska prava, Kaća Đuričković, menadžerka Programa za rodnu ravnopravnost u Kancelariji UNDP-a u Crnoj Gori i Biljana Zeković, izvršna direktorica „SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja, Podgorica“, konstatovano je da je neophodno svih 17 Ciljeva održivog razvoja razmatrati sa aspekta rodne ravnopravnosti , a ne samo Cilj 5, kao i da će se Odbor u narednom periodu baviti ovim temama.

Sjednica je završena u 13 sati.

SEKRETARKA ODBORA

Snežana Grupković,s.r.

PREDSJEDNICA ODBORA

Nada Drobnjak,s.r.